

PADAJĄCY (27) *part praes act*

pa- (7), pã- (1) *LatHar*, *drugie a jasne*.

sg *m N* padający (2). ◇ *A* padający (1). ◇ *f N* padająca (1). ◇ *G* padając(e)j (1). ◇ *D* padając(e)j (1). ◇ *A* padającą (7). ◇ *n I* padającym (1). ◇ *pl N m pers* padający (5). *subst* padając(e) (4). ◇ *A m pers* padając(e) (1). *subst* padając(e) (1). ◇ *I m* padając(e)mi (2).

Sł stp s.v. padać, Cn notuje, Linde XVI w. s.v. paść.

1. *Lecący bezwładnie z góry i zatrzymujący się na jakiejś powierzchni* (7) :

[*padający z czego: Wfzák tełz niegodni pśi/ odrobiny z łtołu Pánow łwych pádáiące iadáią. ArtTanat H4.*]

padający gdzie (1): *Titivilitium*, [...] *mech á młzyny z płotna pod krosná pádáyące Mącz 456c.*

Przen [gdzie] (1) : *A iáko thákie fercá Pan y przezywác y przeklinác raczy/ iedno ćirniem/ drugie opoką/ trzecie podle błędney drogi zyárnem pádáiącym. RejPos 65v.*

a. *O opadach atmosferycznych* (2) :

W porównaniu (1): *z ktorych [cnót królewskich] lie włyficy iáko zrofy pádáiącey ná fuche ziołká/ chłodziemy y ożywiamy SkarŻyw A2v.*

Wyrażenia: »deszcz [*na co*] padający« (1): *Bo ziemiá ktora defzcz częłto ná lię pádáiący piie [venientem super se bibens imbrem] [...]; bierze błogofławieńłtwo od Bogá. WujNT Hebr 6/7.*

»rosa [*na co*] padająca« (1): *SkarŻyw A2v cf W porównaniu.*

b. *O owocach; cadivus Mącz, Cn* (1) : *Poma cadiva, Pádáyące yáblká. Mącz 29a.*

c. *Spływający; defluus Mącz; effusus PolAnt* (2) : *Defluus, Liecący/ Pádáyący/ ściekający. Mącz 132a.*

W porównaniu (1): *Y rozplłyná lie gory pod nim/ y doliny popádáią lię/ iáko wołk od oblicza ogniá/ iáko wody pádáiące z wyłoká. BudBib Mich 1 /4.*

2. *Zmieniający pozycję na leżącą* (10) :

a. *Przewracający się, upadający; cadens Vulg, Cn; cernuus Cn* (9) : *Casabundus – Włtawnie padaiący. Calep 168b.*

Wyrażenie: »na ziemię padający« (1): *Iezu ktorys matkę twoię płaczącą y prawie vmarłą dla bolełci naziemię padaiącą widział. TarDuch C5.*

a. *Umarły, zabity, pobity, umierający, ginący; ruens Vulg, PolAnt; decidens, interfectus Vulg* (7) : *y będą potym pádáiący bezecni/ y w z hańbieniu między vmárłemi ná wieki Leop Sap 4/19, Ez 32/27; záiłfte włtydem nie zówłtydzili lię/ á(ni) znáią fromu/ przeto vpádną miedzy pádáiącemi/ czáfu náviedzenia ich obála lię BudBib Ier 6/15.*

Wyrażenie: »padający od miecza, mieczem« = *cadens a. interfectus a. ruens gladio Vulg* (3:1): *Włzyficy ći pobići/ y pádáiący mieczem/ kthorzy złtąpili nie obrzezáni do ziemię [!] ołtháteczney [...]/ w pośrodku zábitych położeńi fą. Leop Ez 32/24; Thám ielł Mofoch/ y Thubál/ y włłyłtko mnołtwo iego: około niego groby iego. Włłyficy ći nie obrzezáni á zábici/ y pádáiący od mieczá Leop Ez 32/26, Ez 32/23, 25.*

b. *Kładący się przed kimś twarzą do ziemi, bijący pokłony [przed kim]* (1) : *O Boże/ [...] rácz obronić łługi twe/ pokornie przed tobą pádáiące/ od włzelkich nieprzyiaćielłkich naiązdow LatHar 622.*

3. Oddzielający się, wypadający (1) :

Wyrażenie: »włosy padające« (1): włosy na głowie padające zadzierżawa y gęłci ie/ gdy głowę tą wodką przemyełsz. *FalZioł* II 10d.

4. O włosach: rozpuszczone, spadające na ramiona (1) : Capillus passus, Rośpráwione rośczołane włosy a pádáyące. *Mącz* 34c.

5. Zestawienie: »padająca niemoc« = *epilepsja* [szyk 4:4] (8) : Theż ktoby miał niemocz padaiaczą/ albo komu by fie dopiero przydała/ ftłucz korzeń tego ziela *FalZioł* I 113c; Orlicze Layno pić z wodą [...]/ Niemocz padaiaczą oddała. *FalZioł* I 144c, [*8], I 89c, III 31b, V 11v; *SienLek* 57v, Sss3v.

Synonimy: **1.** *lecący*; **2.a.a.** *ginący, pobity, umarły, umierający, zabity*; **3.** *lecący*; **5.** »boża kaźń«, »choroba świętego Walentego«, »niemoc świętego Walentego«, *epilensyja, kaduk, padaczka, paduch, »rzucająca niemoc«, rzucawka, wielka niemoc*«.

Cf **PADAĆ**